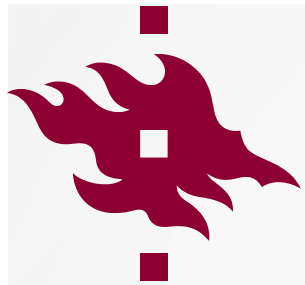

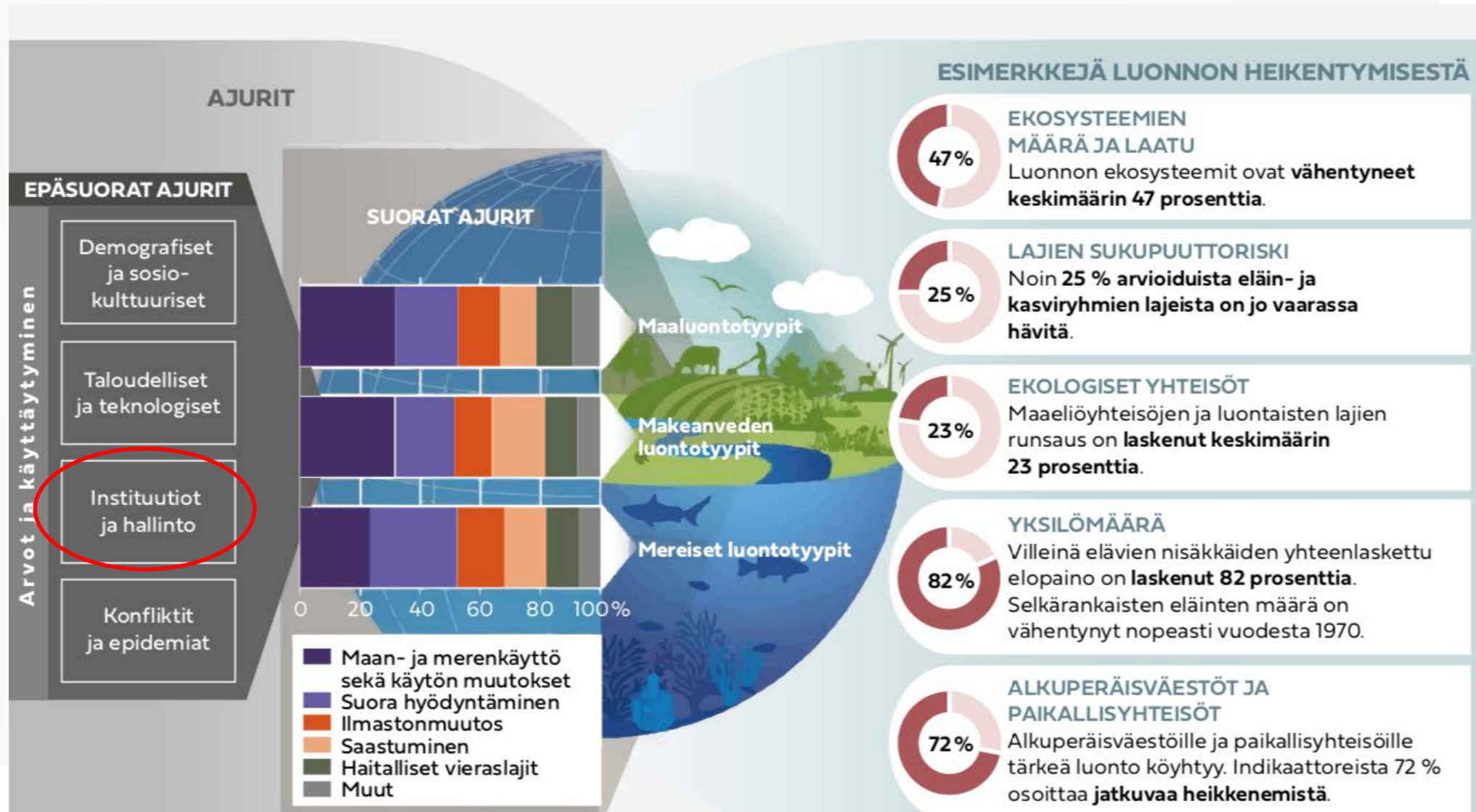

GLOBAALIT YMPÄRISTÖMUUTOKSET JA SOPEUTUVA OIKEUS

Apulaisprofessori Niko Soininen
Helsingin yliopisto/HELSUS

1 OIKEUS JA LUONNON MONIMUOTOISUUS

2 YMPÄRISTÖOIKEUDEN MURROS: KOHTI SOPEUTUVAA SÄÄNTELYÄ

Perinteinen ympäristöoikeus:

- Sektorikohtaisia pistevaikutuksia arvioivaa;
- Kansallista;
- Ennakoitavaa & pysyvää
  - selkeät säännöt ympäristöön vaikuttavan toiminnan sallittavuuden arviointiin;
  - tieteelliset epävarmuudet toiminnanharjoittajan puolella;
  - luvat immuuneja tiedon karttumiselle
- Ympäristön vahingoittamisoikeuksia suojaavaa

Sopeutuva ympäristöoikeus:

- Kokonaisvaikutuksia arvioivaa;
- Globaalia–paikallista;
- Tapauskohtaista & muuttuvaa
  - sitovat ympäristötavoitteet ja niiden toteuttaminen monipuolisin keinoin;
  - tieteelliset epävarmuudet yleisen ympäristöedun puolella;
  - luvat muuttuvat tiedon karttuessa
- Planeetan rajoja suojaavaa

(Ks. myös IPBES 2019, s. 32)

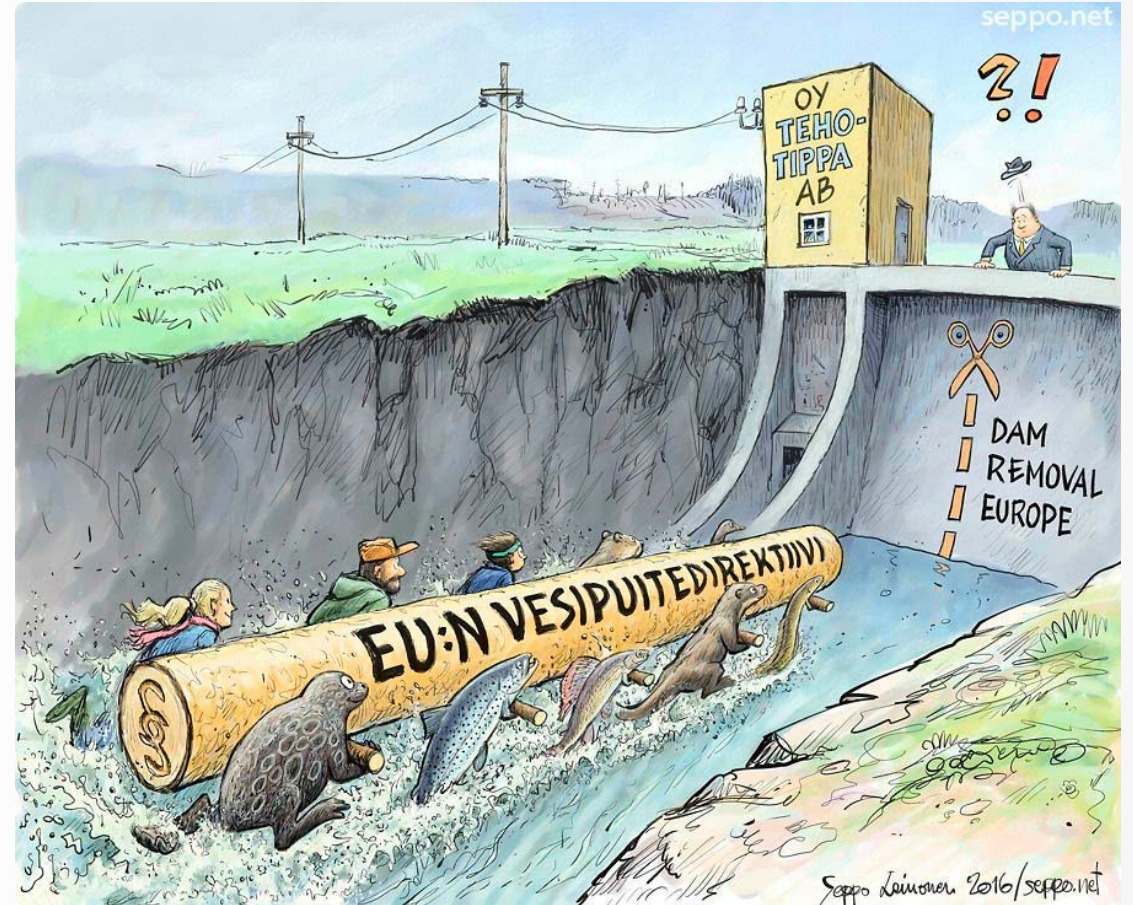
➔ **Tarve oikeuden systeemitason murrokselle**

3 VELVOITTAVAT YMPÄRISTÖTAVOITTEET

Haaste: Ympäristötavoitteet oikeudellisesti epämääräisiä

Osa(ratkaisu): Säädetään sitovat ympäristötavoitteet ja jalkautetaan ne julkisen- ja yksityisen sektorin yhteistyössä (esim. vesipuitedirektiivi)

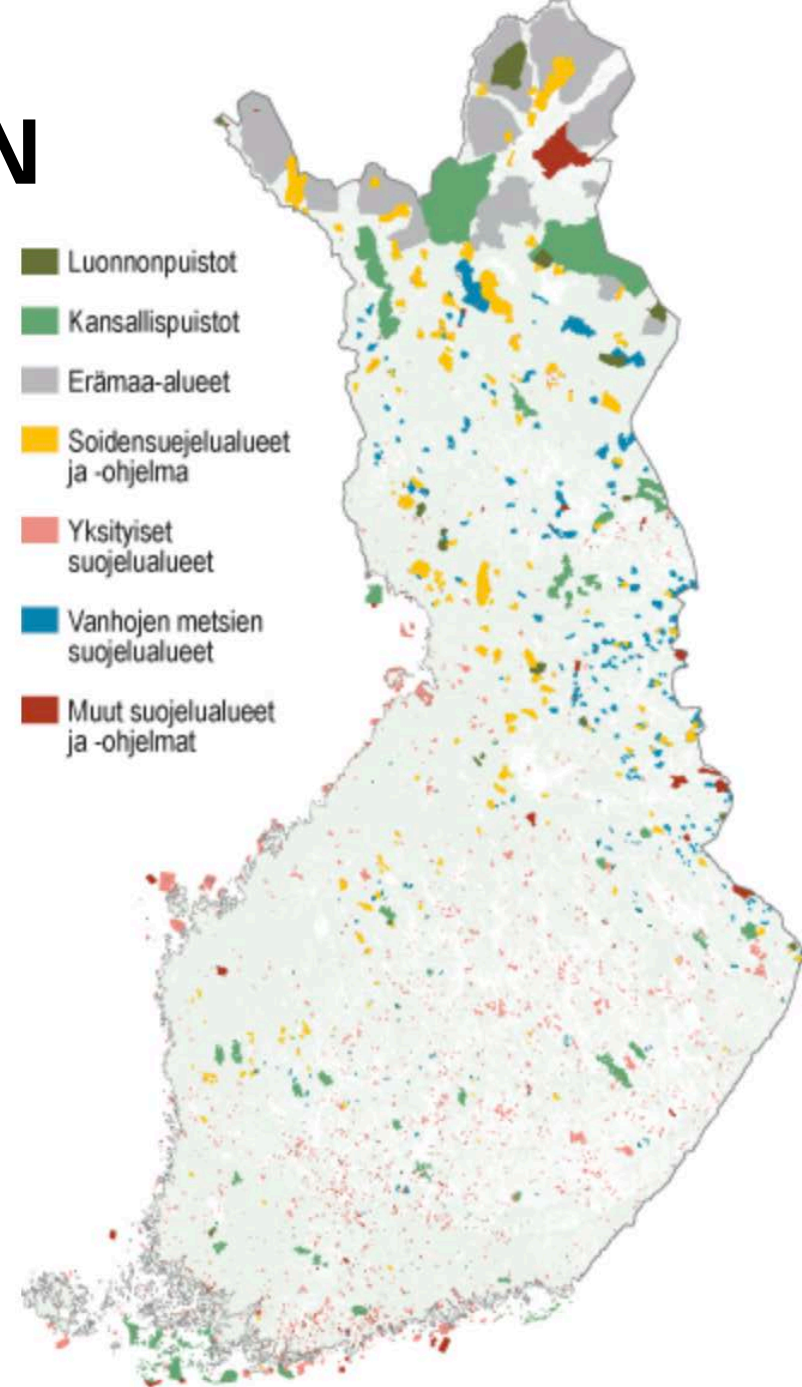
4 YMPÄRISTÖTAVOITTEIDEN LÄPÄISEVYYS

Haaste: Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen keskittyä alueiden eristämiseen

(Osa)ratkaisu 1: Suojelun arkipäiväistäminen sektorirajat ylittävästi

- YK:n biodiversiteettisopimus 6(b) artikla: "Kunkin sopimuspuolen tulee – sisällyttää biologisen monimuotoisuuden suojelu ja kestävä käyttö – yhteiskunnan eri sektoreiden sisäisiin ja niiden välisiin suunnitelmiin, ohjelmiin ja toimintaperiaatteisiin."
- SEUT 11 artikla: "Ympäristönsuojelua koskevat vaatimukset on sisällytettävä unionin politiikan ja toiminnan määrittelyyn ja toteuttamiseen – –."

(Osa)ratkaisu 2: Suojelun kokonaisvaltainen suunnittelu- ja ohjaus

5 PISTEVAIKUTUSTEN SÄÄNTELYSTÄ KOKONAISVAIKUTUSTEN SÄÄNTELYYN

Haaste: Ympäristölliset lupaprosessit eivät mahdollista kokonaisvaikutusten arviointia

(Osa)ratkaisut:

- Laajennetaan ympäristölainsäädännön soveltamisalaa välillisiin vaikutuksiin;
- Arvioidaan ympäristön sietokykyä kokonaisuutena;
- Viedään ympäristön kunnostaminen ja ekologinen kompensatio lainsäädäntöön

BlueAdapt

niko.soininen@helsinki.fi

Twitter: Niko_Soininen

www.blueadapt.fi

 /Blueadapt

 @BlueAdapt

Julkaisuja:

Soininen, Niko – Belinskij, Antti – Similä, Jukka – Kortet, Raine: Too important to fail? Evaluating legal adaptive capacity for increasing coastal and marine aquaculture production in EU-Finland. Marine Policy 2019.

Soininen, Niko – Platjouw, Froukje Maria: Resilience and Adaptive Capacity of Aquatic Environmental Law in the EU – An evaluation and comparison of the WFD, MSFD, and MSPD. Teoksessa David Langlet – Rosemary Rayfuse (eds.): Ecosystem Approach in Ocean Governance and Planning. Brill 2019.

Soininen, Niko – Belinskij, Antti – Vainikka, Anssi – Huuskonen, Hannu: Bringing Back Ecological Flows: Migratory Fish, Hydropower and Legal Maladaptivity in the Governance of Finnish Rivers. Water International 2018.

Soininen, Niko: Torn by (un)certainty – Can there be peace between the rule of law and other SDGs? Teoksessa Duncan French – Louis Kotzé (eds.): Global Goals: Law, Theory & Implementation. Edward Elgar Publishing 2018, 250–270.